

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Balejové a Mgr. Heleny Nutilové a Mgr. Kateřiny Bednařikové v právní věci žalobců **a) J.V., b) K.V.**, oba bytem X, zastoupených JUDr. Janou Kopáčkovou, advokátkou v Praze 5, Kroftova 1, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Jihočeský kraj**, sídlem v Českých Budějovicích, Mánesova 1803/3a, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 26. 6. 2015, č. j. 1488031/15/2201-80541-302602,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) byla dne 31. 8. 2015 doručena žaloba proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Jihočeský kraj ze dne 26. 6. 2015, č. j. 1488031/15/2201-80541-302602, kterým se daňová exekuce na příkazání pohledávky z účtu manželky dlužníka (dále jen „žalobce b“) nařízená exekučním příkazem ze dne 14. 4. 2014, č. j. 838320/14/2201-25201-302602 částečně zastavuje v částce nedoplatku 157.468 Kč.

Žalobci v první řadě uvádějí, že napadené rozhodnutí neobsahuje zákonem stanovené náležitosti. Konkrétně žalobci namítají, že v rozhodnutí chybí část výroku, který žalobcům stanoví platební povinnost a dále chybí označení čísla účtu příslušného poskytovatele platebních služeb. Žalobci se domnívají, že pokud je jim stanovována platební povinnost, měla by být formulována právě ve výroku rozhodnutí. Žalobci opírají tyto námitky o ustanovení § 102 odst. 1 písm. d) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, podle kterého rozhodnutí obsahuje mimo jiné *výrok s uvedením právního předpisu, podle něhož bylo rozhodováno, a jde-li o platební povinnost, také částku a číslo účtu příslušného poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena*, a o ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

Žalobci dále namítají, že částka nedoplatku ve výši 21.776,76 Kč je žalovaným uvedena nepřesně, neboť penále mělo být vypočítáno pouze do dne 2. 7. 2014, kdy zaniklo společné jmění manželů na základě usnesení krajského soudu, kterým byl na majetek žalobce a) prohlášen konkurz. Žalobci jsou přesvědčeni, že penále uvedená v bodech 1. – 5. napadeného rozhodnutí nejsou vymahatelná právě s ohledem na skutečnost, že ke dni 2. 7. 2004 zaniklo společné jmění manželů podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. k) zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání (dále jen „zákon o konkurzu a vyrovnání“). Společné jmění manželů mělo být vypořádáno v rámci konkurzního řízení, majetek byl součástí konkurzní podstaty a byl zpeněžen.

Žalobci v podané žalobě uvádějí, že daňovou exekuci proti manželce povinného nelze vést, nejsou-li splněny kumulativně dvě podmínky, a to trvání manželství jako první podmínka a existence společného jmění manželů jako podmínka druhá. Na podporu tohoto tvrzení žalobci odkazují na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 4. 2012, č. j. 15 Af 83/2012 – 29, který se odpovědností za uhrazení daňových nedoplatků po zániku společného jmění manželů zabýval.

V závěru podané žaloby žalobci žádají zdejší soud, aby eventuálně navrhl Ústavnímu soudu zrušit ustanovení § 185 daňového řádu pro jeho zřejmý rozpor s Listinou základních práv a svobod a Ústavou České republiky.

S ohledem na uvedené skutečnosti navrhli žalobci napadené rozhodnutí zrušit.

Žalovaný navrhnul podanou žalobu zamítnout. Ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že se rozhodnutím o částečném zastavení řízení nemůže uložit platební povinnost, neboť se jedná o rozhodnutí procesní povahy, kterým se upravuje průběh řízení. Žalobou napadeným rozhodnutím se částečně zastavila exekuce příkázáním pohledávky z účtu žalobce b) nařízená exekučním příkazem ze dne 14. 4. 2014, č. j. 838320/14/2201-25201-302602 (dále jen „exekuční příkaz“). Tomuto rozhodnutí tedy předcházelo vydání exekučního příkazu, kterým bylo v souladu s ustanovením § 91 odst. 1 daňového řádu zahájeno daňové řízení. Podle ustanovení § 134 odst. 3 daňového řádu se daňové řízení skládá z dílčích řízení, v nichž jsou vydávána jednotlivá rozhodnutí, přičemž exekuční řízení je jedním z takových dílčích řízení. Rozhodnutím o částečném zastavení daňové exekuce nebyla žalobcům žádná platební povinnost uložena a tudíž částka i číslo účtu nemusí být součástí výroku takového rozhodnutí.

K námitce nesprávného výpočtu výše daňové povinnosti žalovaný uvádí, že jednotlivá penále vznikala v důsledku nedodržení termínu splátek. Pod body 1. – 5. jsou v napadeném rozhodnutí uvedena jednotlivá rozhodnutí, kterými bylo sděleno penále za pozdní úhradu daně, celková výše penále podle těchto rozhodnutí činí 51.008 Kč. Penále vyčíslená

pod body 1. – 5. jsou vymáhána na žalobci b) na základě exekučního příkazu na přikázání pohledávky z účtu manželky dlužníka a v době splatnosti jednotlivých splátek byla ve společném jmění manželů.

K problematice okamžiku porušení rozpočtové kázně žalovaný poukázal na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), přičemž uvádí, že vznik odvodu za porušení rozpočtové kázně i penále se váží k okamžiku porušení rozpočtové kázně, nikoliv až k vyměření těchto nedoplatků. Penále je příslušenstvím daně a sleduje její osud. Pokud tedy k porušení daňové povinnosti v důsledku porušení rozpočtové kázně došlo za trvání společného jmění manželů, pak stejný osud čekají i důsledky nesplnění této daňové povinnosti. V konkrétním případě to znamená, že penále rovněž spadá do společného jmění manželů. Z napadeného rozhodnutí a z bodů 1. – 5. v rozhodnutí obsažených je tak zcela zřejmé, že penále vzniklá v důsledku nedodržení termínu splátek vznikla žalobcům za trvání společného jmění manželů. V návaznosti na výše uvedené žalovaný odkázal na ustanovení § 185 odst. 1 daňového řádu, podle kterého má manžel povinného stejné postavení jako dlužník, týká-li se exekuce majetku patřícího do společného jmění manželů.

Ze správního spisu, který si soud vyžádal, vyplynuly následující rozhodné skutečnosti.

Smlouvou o poskytnutí dotace, půjčky – návratné finanční výpomoci č. 89/93 ze dne 1. 11. 1993 (dále též „dotační smlouva 1“) uzavřenou s Ministerstvem zemědělství ČR byla žalobci a) poskytnuta dotace ze státního rozpočtu ve formě bezúročné půjčky v celkové výši 400.000 Kč, na podporu výstavby tržních zemědělských podniků, tj. na rekonstrukci stodoly a stáje. Smluvními stranami byl jednána splátkový kalendář pro poskytnutí bezúročné půjčky s termíny splátek.

Dodatkem č. 2 ke smlouvě ze dne 30. 11. 1995 se žalobce a) zavázal uhradit splátky ve výši a v termínu stanoveném splátkovým kalendářem, a to: 30. 9. 1995 (26.600 Kč), 30. 11. 1995 (7.468 Kč), 30. 11. 1996 (7.468 Kč), 30. 11. 1997 (7.468 Kč), 30. 11. 1998 (33.606 Kč), 30. 11. 1999 (33.072 Kč), 30. 11. 2000 (32.539 Kč), 30. 11. 2001 (32.005 Kč), 30. 11. 2002 (31.472 Kč), 30. 11. 2003 (30.938 Kč), 30. 11. 2004 (30.405 Kč), 30. 11. 2005 (29.872 Kč), 30. 11. 2006 (29.338 Kč), 30. 11. 2007 (28.805 Kč), 30. 11. 2008 (28.271 Kč), 30. 11. 2009 (27.738 Kč), 30. 11. 2010 (27.205 Kč) a 30. 11. 2011 (26.677 Kč).

Dne 17. 11. 1993 uzavřel žalobce a) s Ministerstvem zemědělství České republiky smlouvu č. 104/93 o poskytnutí návratné finanční výpomoci ve výši 216.000 Kč (dále též „dotační smlouva 2“), termíny splátek byly sjednány obdobným způsobem, jako u dotační smlouvy 1.

Usnesením krajského soudu ze dne 2. 7. 2004 č. j. 11K 4/2004 - 25, které nabylo právní moci dne 24. 7. 2004, byl prohlášen konkurz na majetek žalobce a). Usnesením ze dne 9. 10. 2006 č. j. 11K 4/2004 - 210, které nabylo právní moci dne 31. 10. 2006, byl zrušen konkurz na majetek žalobce a).

Exekučním příkazem ze dne 14. 4. 2014 č.j. 838320/14/2201-25201-302602 byla nařízena daňová exekuce přikázáním pohledávky z účtu manželky dlužníka [žalobce a)] k vymození nedoplatku a exekučních nákladů v celkové výši 212.644 Kč. Uvedená částka představuje vykonatelné výkazy nedoplatků, sestávající z odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně vydaných a splatných od roku 2009 do roku 2010. Celková částka

nedoplatku na daních – 26.671 Kč a celková částka nedoplatků na příslušenství – 181.805 Kč. Vymáhané daňové dluhy vznikly žalobci a) za trvání manželství z daňových povinností vzniklých do 31. 12. 2013 a patří do společného jmění žalobců. Správce daně přistoupil k exekuci na účet žalobkyně b), protože vymáhání nedoplatků v případě žalobce a) bylo neúspěšné.

Dne 22. 5. 2014 byl žalobci podán návrh na zastavení exekuce příkázáním pohledávky z účtu manželky žalobce a), o kterém bylo vydáno zamítavé rozhodnutí dne 17. 6. 2014, č. j. 1412938/14/2201-25201-302602.

Dne 18. 8. 2014 podali žalobci ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích žalobu na zrušení rozhodnutí ze dne 17. 6. 2014, č. j. 1412938/14/2201-25201-302602. Krajský soud o této žalobě rozhodl dne 20. 5. 2015 pod č. j. 10 Af 66/2014 – 46, výše uvedené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud v rozsudku vyslovil, že exekucním příkazem nebylo postaveno najisto, že je vymáhán dluh skutečně spadající do společného jmění manželů, protože některé pohledávky měly prokazatelně vzniknout až po zániku společného jmění manželů po datu 2. 7. 2014. V dalším řízení pak byl správce daně tímto názorem krajského soudu vázán.

Žalovaný v souladu s právním názorem vysloveným v rozsudku krajského soudu ze dne 20. 5. 2015 přezkoumal, zda daňové povinnosti uvedené v exekucním příkaze, skutečně spadají do společného jmění manželů, žalobců a) a b), jestliže mělo jejich společné jmění zaniknout ke dni 2. 7. 2004. V rámci tohoto šetření žalovaný zjistil, že dluhy vymáhané formou exekucního příkazu na příkázání pohledávky z účtu žalobce b) představují závazky z titulu daňových povinností vzniklé za trvání společného jmění manželů jen zčásti. Dne 26. 6. 2015 bylo vydáno rozhodnutí o zastavení daňové exekuce pod č. j. 1488031/15/2201-80541-302602, kterým se daňová exekuce částečně zastavuje v částce nedoplatku 157.468 Kč. Pod body 1. – 5. tohoto rozhodnutí jsou uvedena dílčí rozhodnutí, jimiž bylo vyčísleno penále za pozdní úhradu daně v celkové výši 51.008 Kč. Poskytovatelem platebních služeb žalobce b) byl uhrazen nedoplatek prokazatelně vzniklý v době trvání společného jmění manželů ve výši 30.251,24 Kč a k vymáhání tak zbyl nedoplatek ve výši 21.776,76 Kč. Proti tomuto rozhodnutí brojí žalobci a) a b) podanou žalobou.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.), v mezích daných žalobními body, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

První žalobní námitkou je tvrzení žalobců, podle kterého by měl výrok napadeného rozhodnutí obsahovat platební povinnost, je-li žalobcům stanovována. Žalobci namítají, že nejsou dodrženy náležitosti ustanovení § 102 odst. 1 písm. d) daňového řádu, výrok neobsahuje platební povinnost a číslo účtu, na který má být vymáhaná částka uhrazena.

Krajský soud se s uvedenou námitkou neztotožňuje, neboť rozhodnutí o zastavení daňové exekuce představuje procesní rozhodnutí, kterým se upravuje průběh řízení a nemůže za žádných okolností žalobcům ukládat platební povinnost. Tato platební povinnost byla žalobcům uložena již exekucním příkazem ze dne 14. 4. 2014 a rozhodnutím o zastavení daňové exekuce byla pouze modifikována výše vymáhané dlužné částky. Žalovaný po přezkoumání exekucního příkazu a jednotlivých dílčích rozhodnutí, kterými bylo sděleno penále za prodlení s úhradou odvodu za porušení rozpočtové kázně v důsledku nedodržení

termínu splátek dle smlouvy 89/93 shledal, že některé závazky z titulu daňových povinností vznikly v době po zániku společné jmění manželů.

Samotnému rozhodnutí, které je napadeno žalobou, tedy předcházelo vydání exekučního příkazu na přikázání pohledávky z účtu žalobce b) ze dne 14. 4. 2014 a dnem vydání tohoto exekučního příkazu bylo zahájeno daňové řízení. V exekučním příkaze je žalobci b) uložena platební povinnost, výrok tak obsahuje všechny náležitosti požadované ustanovením § 102 odst. 1 písm. d) daňového řádu, konkrétně vyčíslenou výši vymáhané pohledávky, číslo účtu žalobce b), z něhož je přikázána pohledávka a číslo účtu správce daně, na který má být pohledávka vyplacena. Jak bylo uvedeno výše, rozhodnutím o zastavení daňové exekuce ze dne 26. 6. 2015 nebyla žalobcům žádná platební povinnost uložena, pouze došlo k výpočtu zbylého dlužného nedoplatku, vzniklého v době trvání společného jmění manželů.

Odkaz žalobců na užití ustanovení § 68 odst. 2 správního řádu je tak v dané věci zcela nepřiléhavý. Krajský soud v této souvislosti poukazuje na ustanovení § 262 daňového řádu, podle kterého se při správě daní správní řád nepoužije. Správní řád je tak jednoznačně vyloučen z použití v rámci správy daní. Důvodem pro vyloučení správního řádu jsou výrazná specifika uplatňovaná při správě daní.

Žalobci je rovněž namítán špatný výpočet nedoplatku pohledávky (penále, která vznikla v důsledku nedodržení termínu jednotlivých splátek) z důvodu zániku společného jmění manželů, které bylo vypořádáno v rámci konkurzního řízení mezi správcem konkurzní podstaty a žalobcem b). Žalobci uvádějí, že jejich veškerý majetek byl součástí konkurzní podstaty a byl zpeněžen. Žalobce b) tak nedluhuje žádnému z věřitelů žalobce a). Žalobci v tomto kontextu odkazují na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 4. 2012, č. j. 15 Af 83/2012 – 29 a konstatují, že daňová exekuce proti manželovi dlužníka může být vedena jen za kumulativního splnění dvou podmínek, a to trvání manželství a existence společného jmění manželů.

Podle ustanovení § 177 odst. 1 daňového řádu ve spojení s ustanovením § 262a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), ve znění účinném do 30. 6. 2015 lze výkon rozhodnutí (exekuci) přikázáním pohledávky manžela povinného z účtu u peněžního ústavu nařídit tehdy, jde-li o vydobytí dluhu, který patří do společného jmění manželů. Ustanovení § 262a odst. 1 o. s. ř., v tomto rozhodném znění, přímo umožňoval nařídit výkon rozhodnutí na majetek patřící do společného jmění manželů v případě, že jde o vydobytí dluhu, který vznikl za trvání manželství nebo před jeho uzavřením jen jednomu z manželů. V takovém případě se pro účely nařízení výkonu rozhodnutí považuje za majetek patřící do společného jmění manželů rovněž majetek, který netvoří součást společného jmění manželů v důsledku rozhodnutí soudu o zrušení společného jmění manželů, zúžení jeho rozsahu, nebo že byl na základě smlouvy ujedнан režim oddělených jmění, atd.

Pohledávky na daních vznikají současně se vznikem daňové povinnosti. Podle ustanovení § 3 daňového řádu *vzniká daňová povinnost okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající*. Obdobně tomu bylo i za úpravy zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, který určoval vznik daňové povinnosti *okamžikem, kdy nastaly skutečnosti zakládající daňovou povinnost podle tohoto zákona nebo zvláštních předpisů*. Za skutečnosti zakládající daňovou povinnost se považují činnosti a chování, příp. konání, s nimiž je spojeno vybírání daní (tyto činnosti, chování, konání jsou předmětem daně). Ustanovení § 1 odst. 1 zákona o správě daní

a poplatků vymezoval pojem daň jako *daně, poplatky, odvody, zálohy na tyto příjmy a odvody za porušení rozpočtové kázně*. Podle ustanovení § 2 odst. 3 daňového řádu se pro účely tohoto zákona *daní rozumí a) peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek, b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona, c) peněžité plnění v rámci dělené správy*. *Daň podle tohoto odstavce zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně* (§ 2 odst. 4 daňového řádu). Podle ustanovení § 2 odst. 5 daňového řádu se *příslušenstvím daně rozumějí úroky, penále, pokuty a náklady řízení, jsou-li ukládány nebo vznikají-li podle daňového zákona*. *Úroky, penále a pokuta za opožděné tvrzení daně sledují osud daně*. Rovněž zákon o správě daní a poplatků obsahoval ustanovení sdělující, že penále jako příslušenství daně, sleduje osud daně.

Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že žalobci a) byla Smlouvou o poskytnutí dotace, půjčky – návratné finanční výpomoci č. 89/93 ze dne 1. 11. 1993 uzavřenou s Ministerstvem zemědělství ČR poskytnuta dotace ze státního rozpočtu ve formě bezúročné půjčky v celkové výši 400.000 Kč, na podporu výstavby tržních zemědělských podniků, tj. na rekonstrukci stodoly a stáje. Dodatkem č. 2 ke smlouvě ze dne 30. 11. 1995 se žalobce zavázal uhradit splátky ve výši a v termínu stanoveném splátkovým kalendářem. Žalobce však jednotlivé splátky ve stanoveném termínu neuhradil, z jeho strany došlo k zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, tedy k porušení rozpočtové kázně dle ust. § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“).

Exekucním příkazem ze dne 14. 4. 2014 bylo správcem daně přistoupeno k exekuci příkázáním pohledávky z účtu manželky dlužníka [žalobce a)]. Daňová exekuce byla nařízena k vymození nedoplatků a exekucních nákladů. Jako důvod postižení majetku manželky dlužníka byla uvedena skutečnost, že se jedná o vymáhané dluhy, které dlužníkovi vznikly za trvání manželství z daňových povinností vzniklých do 31. 12. 2013 a patří do společného jmění dlužníka a jeho manželky podle ustanovení § 143 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (§ 262a odst. 2 o. s. ř., § 3028 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku).

Nedoplatky na daních ve formě odvodů za porušení rozpočtové kázně, byly vyměřeny v letech 2001 – 2004 (viz výkazy nedoplatků ve správním spise, které jsou exekucním titulem) a nedoplatky uvedené v exekucním příkaze jsou příslušenstvím těchto daňových povinností, tedy penále, přičemž vznikly v době, kdy společné jmění manželů žalobců a) a b) ještě existovalo.

Dle ustanovení § 44 odst. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech je porušením rozpočtové kázně neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, Národního fondu nebo státních finančních aktiv jejich příjemcem. Podle ustanovení § 44a odst. 11 věty první zákona o rozpočtových pravidlech vykonávají správu odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále finanční úřady podle daňového řádu.

Ke vzniku nedoplatků žalobce a) došlo porušením rozpočtové kázně. Společně s těmito nedoplatky došlo ke vzniku povinnosti žalobce a) k úhradě penále, jako důsledku porušení rozpočtové kázně.

Dle ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky, účinného ke dni poskytnutí prostředků ze státního rozpočtu

žalobci a), neoprávněně použité nebo zadržené prostředky státního rozpočtu republiky nebo státních fondů republiky jsou subjekty, kterým byly poskytnuty, povinny odvést ve stejné výši státnímu rozpočtu republiky, popřípadě státnímu fondu republiky. Zároveň jsou tyto subjekty *povinny zaplatit penále* ve výši 1 promile denně z neoprávněně použitých nebo zadržných prostředků, nejvýše však do výše této částky.

Jednotlivá penále za zadržené prostředky státního rozpočtu a platební výměry na odvody za porušení rozpočtové kázně, které představují exekuční tituly v případě daňové exekuce na majetek žalobce b), byly žalobci a) předepsány v období od roku 2003 do roku 2009. Rozhodnutím o zastavení daňové exekuce, kterým se exekuce příkázáním pohledávky z účtu žalobce b) částečně zastavila, došlo k zastavení vymáhání daňových pohledávek, které prokazatelně vznikly v době po zániku společného jmění manželů.

V rozhodnutích uvedených pod body 1. – 5. byla sdělena penále za pozdní úhradu daně, resp. daňové povinnosti (platební výměr ze dne 15. 8. 2003, č. j. 35319/101980/3541, platební výměr ze dne 3. 1. 2003, č. j. 46766/02/101980/3541, platební výměr ze dne 15. 8. 2003, č. j. 35318/101980/3541, platební výměr ze dne 16. 1. 2004, č. j. 1509/04/101980/3541 a platební výměr ze dne 3. 1. 2003, č. j. 46765/02/101980/3541), která vznikla v důsledku porušení rozpočtové kázně v době trvání společného jmění manželů. Penále jako příslušenství daně sledující její osud, musí rovněž spadat do společného jmění manželů.

V době vydání jednotlivých rozhodnutí uvedených pod body 1. – 5. napadeného rozhodnutí, tedy ke dni 16. 6. 2009 obsahoval § 44a odst. 8 zákona o rozpočtových pravidlech ustanovení, podle kterého se při správě penále uplatní postup upravující správu daní pro úrok z prodlení stanovenou zákonem, a to daňovým řádem. Úrok z prodlení je upraven v ustanovení § 252 daňového řádu. Podle třetího odstavce tohoto ustanovení je úrok z prodlení splatný dnem, ve kterém jsou splněny zákonné podmínky pro jeho vznik. Úrok z prodlení vzniká přímo ze zákona a jedná se o obligatorní sankci, stejně jako je tomu v případě penále. Úprava zákona o rozpočtových pravidlech účinná ke dni 16. 6. 2009 tak vázala splatnost penále na den, v němž byly splněny podmínky vzniku penále. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny nebo vyplaceny, přičemž splatnost penále nastává dnem splnění podmínek vzniku penále. Je nutno zdůraznit, že platební výměry mají deklaratorní účinky, neboť penále vzniká přímo ze zákona a den vydání rozhodnutí o sdělení penále není rozhodným dnem pro vznik a splatnost penále. Stejně závěry konstatoval i Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí, č. j. 5 Afs 35/2009-265, publikovaném pod č. 2317/2011 Sb. NSS, kde bylo uvedeno, že: *„Platební výměr na daň, stejně jako platební výměr, kterým se sdělí daňovému dlužníku předpis penále, nemají v rovině samotného hmotného práva daňového účinky konstitutivní, nýbrž zásadně toliko deklaratorní (specifickou povahu zde má sjednání daně a svým způsobem i stanovení daně podle pomůcek, u nichž nelze o čistě deklaratorní povaze rozhodnutí hovořit). Platebními výměry se konstatuje povaha a výše primární či - v případě penále - sekundární daňové povinnosti k určitému dni, jež však již vznikla přímo ze zákona, nezávisle na vydání platebního výměru. Ten má význam především v tom, že za splnění předepsaných podmínek mění daňovou povinnost z „pouhé“ povinnosti podle hmotného práva v exekuční titul.“*

V případě rozhodnutí č. j. 31997/09/101980304705, rozhodnutí č. j. 32020/09/101980304705, rozhodnutí č. j. 320033/09/101980304705, rozhodnutí č. j. 32034/09/101980304705 a rozhodnutí č. j. 32035/09/101980304705, kterými bylo sděleno penále za prodlení s úhradou odvodu za porušení rozpočtové kázně v důsledku nedodržení

termínů splátek dle dotačních smluv, se penále počítalo ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, tedy po dni splatnosti splátky dle dotačních smluv.

Z výše uvedeného je zřejmé, že závazky z titulu daňových povinností uvedené pod body 1. – 5. napadeného rozhodnutí představují penále za porušení rozpočtové kázně, k jejímuž porušení došlo za trvání společného jmění žalobců.

Z citovaného ustanovení § 262a odst. 1 o. s. ř., ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí, vyplývá, že správce daně správně nařídil exekuci na majetek žalobce b), neboť jde o vydobytí dluhu, který vznikl za trvání manželství, když trvání manželství žalobců trvá i nadále po zrušení společného jmění manželů, a majetek žalobce b) lze dle tohoto ustanovení považovat za majetek patřící do společného jmění manželů, přestože prohlášením konkurzu již netvoří společné jmění manželů.

Pokud je žalobci poukazováno na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 4. 2012 č.j. 15Af 83/2012 – 29, pak je třeba konstatovat, že v nyní projednávané věci je odlišný skutkový stav. V případě uvedeného rozsudku se jednalo o situaci, kdy manželství daňového dlužníka a jeho manželky bylo pravomocně rozvedeno a současně bylo postaveno najisto, že se daňová exekuce netýkala majetku patřícího do společného jmění manželů. V nyní projednávané věci manželství žalobců i nadále trvá, přestože k zániku společného jmění manželů došlo prohlášením konkurzu na majetek žalobce a) dne 2. 7. 2004.

Soud proto uzavřel, že byly splněny podmínky ustanovení § 262a odst. 1 o. s. ř., ve znění účinném do 30. 6. 2015, dle něhož vzhledem k tomu, že dluh žalobce a) vznikl za trvání manželství, lze postihnout i majetek, který netvoří součást společného jmění manželů jen proto, že bylo rozhodnutím soudu zrušeno. Správce daně tudíž měl možnost postihnout i majetek, který netvoří společné jmění a náleží manželce žalobce.

K poslední žalobní námitce krajský soud uvádí, že neshledal rozpor ustanovení § 185 daňového řádu s Listinou základních práv a svobod a s Ústavou České republiky. Vypořádání společných závazků manželů nesmí zasáhnout do práv a povinností třetích osob, jejichž práva mají zůstat nedotčena. Proto v případě daňové exekuce, pokud se týká majetku patřícího do společného jmění manželů nebo majetku manžela dlužníka, má manžel dlužníka ohledně tohoto majetku stejné postavení jako dlužník. Účelem tohoto ustanovení je posílit možnost vymoci daňovou pohledávku, která vznikla v době trvání společného jmění manželů.

Krajský soud s ohledem na shora uvedené skutečnosti uzavřel, že žaloba byla shledána nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1, věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nad rámec běžné úřední činnosti vznikly nezbytné náklady důvodně vynaložené v řízení před soudem. Z toho důvodu mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Soud rozhodl rozsudkem bez jednání podle ustanovení § 51 s. ř. s., neboť účastníci projevíli s takovým procesním postupem soudu souhlas.

P o u č e n í o o p r a v n é m p r o s t ř e d k u

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve třech vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 23. srpna 2016

Předsedkyně senátu
JUDr. Věra Balejová v. r.

Za správnost vyhotovení :
Prázdna Jaroslava